

QUY HOẠCH TỔNG THỂ HỆ THỐNG KHO GÓP PHẦN QUẢN LÝ, SỬ DỤNG HIỆU QUẢ NGUỒN LỰC DỰ TRỮ QUỐC GIA

TRẦN QUỐC THAO

Hệ thống kho dự trữ quốc gia đóng vai trò quan trọng trong việc kịp thời xuất cấp hàng để phòng, chống, khắc phục hậu quả của thiên tai, thảm họa, hỏa hoạn, dịch bệnh, đảm bảo quốc phòng, an ninh; đảm bảo an ninh lương thực, an ninh năng lượng quốc gia. Quy hoạch tổng thể hệ thống kho dự trữ quốc gia góp phần quản lý, sử dụng hiệu quả nguồn lực dự trữ quốc gia phát huy vai trò của Nhà nước khi xảy ra các tình huống đột xuất, cấp bách với phương châm 4 tại chỗ: Chỉ huy tại chỗ; lực lượng tại chỗ; phương tiện, vật tư tại chỗ; hậu cần tại chỗ.

Từ khóa: Quy hoạch, hệ thống kho, dự trữ quốc gia, dự trữ nhà nước, vốn đầu tư

MASTER PLANNING OF WAREHOUSE SYSTEM TO PROMOTE THE EFFECTIVENESS OF MANAGEMENT AND USE OF NATIONAL RESERVE RESOURCES

Tran Quoc Thao

The national reserve warehouse system plays a crucial role in the timely distribution of supplies for disaster response, firefighting, epidemic control, and the assurance of national defense, public security, food security, and energy security. A comprehensive plan for the national reserve warehouse system contributes to the efficient management and use of national reserves, enabling the State to respond effectively to urgent, unexpected situations. This approach follows the “four on-site” principle: on-site command, on-site personnel, on-site equipment and materials, and on-site logistics.

Keywords: Planning, warehouse system, national reserves, state reserves, investment capital

Ngày nhận bài: 9/10/2024

Ngày hoàn thiện biên tập: 17/10/2024

Ngày duyệt đăng: 25/10/2024

Tình hình thực hiện Quy hoạch tổng thể hệ thống kho dự trữ quốc gia giai đoạn qua

Từ năm 2017, khi Luật Quy hoạch có hiệu lực thi hành, Đảng và Nhà nước đã có nhiều chủ trương, chính sách phát triển, tác động đến định hướng phát triển và tổ chức không gian đất nước thời kỳ quy hoạch, trong đó tăng cường liên kết ngành, liên kết vùng, liên kết đô thị - nông thôn và phát huy vai trò của các vùng kinh tế trọng điểm. Trong bối cảnh đó, quy hoạch tổng thể hệ thống kho dự trữ quốc gia

(DTQG) là một quy hoạch ngành kết cấu hạ tầng quốc gia, phải được xây dựng theo quy định của pháp luật về quy hoạch và tiến trình phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh quốc gia trong thời kỳ mới, đảm bảo phù hợp với chiến lược phát triển DTQG.

Thời gian qua, căn cứ quy định của Luật DTQG, Luật Quy hoạch; thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Quyết định số 995/QĐ-TTg ngày 09/8/2018 và chỉ đạo Bộ trưởng Bộ Tài chính tại Quyết định số 774/QĐ-BTC ngày 09/7/2020, Tổng cục Dự trữ Nhà nước đã phối hợp với các cơ quan có liên quan, các bộ, ngành quản lý hàng DTQG và đơn vị tư vấn lập quy hoạch khẩn trương xây dựng, hoàn thiện Quy hoạch tổng thể hệ thống kho DTQG thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050, trình cấp có thẩm quyền phê duyệt, nhằm cụ thể hóa quy định của pháp luật về công tác quy hoạch chung; đồng thời xây dựng quy hoạch tổng thể hệ thống kho DTQG để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ DTQG trong giai đoạn mới.

Ngày 17/01/2011, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 94/QĐ-TTg phê duyệt Quy hoạch tổng thể hệ thống kho DTQG đến năm 2020, làm cơ sở để các bộ, ngành phê duyệt quy hoạch chi tiết mạng lưới kho DTQG được giao quản lý và từng bước đầu tư, xây dựng cụ thể hóa các điểm kho trong quy hoạch theo quy mô công suất, cơ cấu hàng dự trữ, công nghệ bảo quản, nhu cầu sử dụng đất, vốn đầu tư kho và thứ tự ưu tiên đầu tư của từng dự án theo 02 giai đoạn 2011-2015 và giai đoạn 2016-2020. Qua đó, hệ thống kho DTQG giai đoạn vừa qua đã từng bước được đầu tư xây dựng mới và cải tạo, nâng cấp sửa chữa các kho cũ để sử dụng, cơ bản đã đáp ứng yêu cầu “4 tại chỗ”, chủ động, sẵn sàng có đủ lượng hàng hóa xuất cấp đáp ứng mục tiêu DTQG và các nhiệm vụ đột xuất, cấp bách xảy ra. Có thể thấy,

quy hoạch tổng thể hệ thống kho DTQG đến năm 2020 đã đạt được nhiều kết quả trên các mặt:

(i) Quy hoạch các địa điểm kho DTQG được phê duyệt phù hợp nhu cầu bảo quản, mức dự trữ của từng mặt hàng, nhóm hàng được giao; đồng thời vị trí kho được đặt tại các nơi cao ráo, thuận lợi về giao thông, thuận tiện cho công tác nhập, xuất, bảo quản hàng DTQG.

(ii) Quy hoạch hệ thống kho DTQG là cơ sở để các bộ, ngành xây dựng kế hoạch nhập, xuất, mua, bán hàng DTQG hàng năm, theo từng thời kỳ; đồng thời, góp phần sử dụng hiệu quả nguồn vốn đầu tư cho xây dựng, sửa chữa, nâng cấp các điểm kho DTQG, phát huy hiệu quả tiềm lực kho tàng DTQG.

(iii) Quy hoạch hệ thống kho DTQG góp phần đảm bảo sự liên kết ngành, liên kết vùng, liên kết với hệ thống cơ sở hạ tầng cả nước, quốc phòng, an ninh, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa công tác bảo quản và quản lý hàng DTQG.

(iv) Quy hoạch hệ thống kho DTQG được tổ chức quản lý có hệ thống, thuận tiện trong khai thác sử dụng, phục vụ kịp thời công tác quản lý Nhà nước cả thời bình và thời chiến, đáp ứng yêu cầu khai thác phục vụ công tác quy hoạch và nhu cầu thông tin quy hoạch của các cơ quan, tổ chức, cá nhân.

Bên cạnh những kết quả đạt được, Quy hoạch tổng thể hệ thống kho DTQG giai đoạn vừa qua vẫn còn một số tồn tại, hạn chế như:

Một là, hệ thống kho DTQG đã được quan tâm đầu tư xây dựng nhiều kho mới, tuy nhiên, việc đầu tư chưa đồng bộ, chưa đáp ứng được yêu cầu nhập, xuất, bảo quản theo quy hoạch đã phê duyệt. Do đó, các bộ, ngành vẫn phải sử dụng kho cũ nhỏ, vùng kho lè để chứa hàng DTQG; hệ thống kho hiện nay còn phân tán, nhỏ lẻ, một số điểm kho có vị trí không thuận lợi về mặt giao thông.

Hai là, nguồn vốn đầu tư bố trí để xây dựng hệ thống kho tàng còn thấp, chỉ đạt 20% so với nhu cầu vốn đầu tư theo quy hoạch phê duyệt, nguồn vốn bố trí cho cải tạo, sửa chữa kho còn hạn chế, việc đầu tư chưa đồng bộ, chưa đáp ứng được yêu cầu nhập, xuất, bảo quản theo quy hoạch đã phê duyệt. Các bộ, ngành còn phải tận dụng nhiều kho cũ để chứa hàng DTQG.

Ba là, công tác bố trí đất thực hiện đầu tư điểm kho DTQG tại một số địa phương còn gặp khó khăn, một số nơi chưa bố trí được vị trí đất xây kho đáp ứng đủ quy mô, công suất theo quy hoạch; một số điểm kho theo quy hoạch được duyệt là mở rộng đất, tuy nhiên khi khảo sát thực tế thì không thực hiện được do xung quanh đều là khu dân cư, chi phí giải phóng mặt bằng lớn hoặc chi phí đầu tư hạ tầng cao, do đó phải điều chỉnh quy hoạch sang công tác xin đất mới, quá trình thực hiện kéo dài, ảnh hưởng

đến tiến độ thực hiện các dự án.

Bốn là, một số bộ, ngành không có đơn vị DTQG trực thuộc, phải thuê các doanh nghiệp bảo quản hàng DTQG nên phụ thuộc vào vị trí kho hiện có của doanh nghiệp.

Từ những kết quả đạt được và tồn tại hạn chế, có thể rút ra được bài học kinh nghiệm trong việc xây dựng và thực hiện Quy hoạch tổng thể hệ thống kho DTQG. Cụ thể:

- Xây dựng và hoàn thiện hệ thống thể chế chính sách pháp luật về DTQG phải đồng bộ đáp ứng yêu cầu xây dựng hệ thống kho dự trữ, trong đó quy định tiêu chuẩn xây dựng kho phù hợp với danh mục mặt hàng DTQG, hệ thống định mức kinh tế-kỹ thuật, quy chuẩn kỹ thuật quốc gia đối với hàng DTQG cần sớm được xây dựng và ban hành làm cơ sở cho việc xây dựng hệ thống kho DTQG tiên tiến, hiện đại, bảo quản đúng kỹ thuật, đáp ứng nhu cầu dự trữ đảm bảo sử dụng ngân sách tiết kiệm, hiệu quả.

- Tăng cường nguồn lực xây dựng hệ thống kho DTQG đủ mạnh, cơ cấu hợp lý, bố trí ở các khu vực, địa bàn chiến lược trong cả nước để chủ động, sẵn sàng đáp ứng mục tiêu của DTQG và các nhiệm vụ khác được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ giao.

- Xây dựng chiến lược, quy hoạch, kế hoạch DTQG 05 năm và hằng năm phải dựa trên nhu cầu thực tiễn nhiệm vụ được giao, đồng thời phù hợp với khả năng cân đối của ngân sách Nhà nước để cấp có thẩm quyền có cơ sở bố trí nguồn lực nhằm chủ động, linh hoạt và ứng phó nhanh với những tình huống đột xuất, cấp bách xảy ra.

- Trong chỉ đạo, điều hành cần chủ động, linh hoạt, sáng tạo; phát huy tối đa sức mạnh của cả hệ thống chính trị trong việc thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ DTQG được giao. Cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các bộ, ngành quản lý hàng DTQG với các bộ, ngành, địa phương trong việc bố trí hệ thống kho để huy động và sử dụng nguồn lực DTQG ứng phó với những tình huống đột xuất cấp bách xảy ra.

- Bố trí các điểm kho DTQG phải phù hợp với quy hoạch tổng thể quốc gia, quy hoạch sử dụng đất của địa phương và các quy hoạch khác có liên quan tránh sự chồng chéo, trùng lặp khó khăn khi triển khai xây dựng các dự án đầu tư kho DTQG.

- Tăng cường phối hợp chặt chẽ giữa các bộ, ngành, địa phương với các đơn vị DTQG, các doanh nghiệp được thuê bảo quản hàng DTQG trên địa bàn trong việc đánh giá, đề xuất những nhu cầu cần xuất cấp cứu trợ, hỗ trợ tại địa phương, để nghiên cứu, đề xuất xây dựng quy hoạch các điểm kho theo các vùng kinh tế-xã hội đạt hiệu quả cao trong thực hiện nhiệm vụ chính trị được giao.

Xây dựng Quy hoạch tổng thể hệ thống kho trong thời kỳ mới

Trong bối cảnh kinh tế trong nước và quốc tế thời gian tới dự báo sẽ diễn biến phức tạp, cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 sẽ ảnh hưởng sâu rộng trên phạm vi toàn cầu, công nghệ số sẽ thúc đẩy phát triển kinh tế số, xã hội số làm thay đổi phương thức quản lý, sản xuất, tiêu dùng và đời sống xã hội. Biến đổi khí hậu, thiên tai, dịch bệnh có xu hướng tăng, khó dự đoán và có thể kéo dài sẽ tiếp tục tác động đến kinh tế toàn cầu, ảnh hưởng đến an ninh lương thực, an ninh năng lượng, môi trường sống và sức khỏe người dân. Xuất phát từ yêu cầu thực tiễn trên, thời gian qua, Tổng cục Dự trữ Nhà nước đã phối hợp chặt chẽ với các bộ, ngành quản lý hàng DTQG, các bộ, ngành có liên quan và đơn vị tư vấn thực hiện việc lập quy hoạch tổng thể hệ thống kho DTQG cho giai đoạn tới.

Hiện nay, cùng với các quy hoạch thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050, công tác xây dựng quy hoạch tổng thể hệ thống kho DTQG được thực hiện theo đúng quy định của pháp luật về quy hoạch. Trong đó, để phù hợp với hệ thống quy hoạch cấp quốc gia và chiến lược DTQG đến năm 2030 thì đặt ra việc xây dựng Quy hoạch tổng thể hệ thống kho DTQG phải đáp ứng các yêu cầu, nhiệm vụ như sau:

Thứ nhất, Quy hoạch hệ thống kho DTQG đảm bảo liên hoàn, đồng bộ, an toàn, cơ cấu hợp lý, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hoá, hiện đại hoá, đảm bảo mức dự trữ để sẵn sàng, chủ động đáp ứng kịp thời các mục tiêu DTQG và các nhiệm vụ được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ giao. Bố trí các điểm kho DTQG theo ngành, vùng lãnh thổ, tuyến chiến lược, phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội, quy hoạch sử dụng đất của địa phương và an ninh, quốc phòng. Phát triển hệ thống kho DTQG với số điểm kho hợp lý trên địa bàn cả nước; quy mô công suất kho và hệ thống kho thuê của các tổ chức, doanh nghiệp đáp ứng tiêu chuẩn kho theo quy định; đảm bảo yêu cầu chứa hàng DTQG.

Thứ hai, rà soát danh mục, số lượng hàng DTQG đảm bảo yêu cầu thiết yếu, chiến lược, quan trọng và có quy mô đủ mạnh để chủ động, sẵn sàng xuất cấp khi có tình huống đột xuất, cấp bách. Ưu tiên bố trí ngân sách Nhà nước chi DTQG và huy động các nguồn lực hợp pháp ngoài ngân sách Nhà nước để tăng cường tiềm lực DTQG.

Thứ ba, đầu tư nghiên cứu ứng dụng khoa học kỹ thuật, mở rộng hợp tác quốc tế trong nghiên cứu và chuyển giao công nghệ bảo quản tiên tiến, hiện đại, phù hợp với điều kiện khí hậu và kinh tế - xã hội của Việt Nam, đảm bảo chất lượng, hạ thấp tỷ lệ hao hụt hàng DTQG; nâng cao năng suất lao động và bảo vệ môi trường. Đẩy mạnh hiện đại hóa ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, điều hành hoạt động

DTQG; xây dựng cơ sở dữ liệu tập trung ngành DTQG kết nối với dữ liệu quốc gia các ngành, lĩnh vực, địa phương, đảm bảo đủ thông tin báo cáo phục vụ công tác chỉ đạo điều hành trong các hoạt động DTQG.

Thứ tư, từng bước xác định, cân đối lại hệ thống kho phù hợp với nhiệm vụ được giao trong từng giai đoạn phát triển. Rà soát, đánh giá các điểm kho hiện có, những điểm kho nằm trong quy hoạch, điểm kho đang chứa hàng khi chưa xây dựng được kho mới theo quy hoạch thì sửa chữa, cải tạo, mở rộng, nâng cấp bảo đảm công suất kho trong từng giai đoạn; những điểm kho không nằm trong quy hoạch, tiến hành thanh lý theo quy định. Bổ sung xây dựng những điểm kho mới tập trung, quy mô đủ lớn và đầu tư đồng bộ công nghệ, trang thiết bị kỹ thuật và áp dụng công nghệ điều khiển tự động hóa trong quản lý kho hàng DTQG thay thế chế độ vận hành thủ công, giúp nâng cao hiệu quả sử dụng, tăng năng suất lao động và tiết kiệm chi phí.

Thứ năm, phát triển nguồn nhân lực DTQG chất lượng cao, bảo đảm về số lượng, có cơ cấu hợp lý, có phẩm chất chính trị, năng lực công tác trong đó tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ chuyên nghiệp đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chuyên môn, đặc biệt là đội ngũ cán bộ kỹ thuật và bảo quản hàng DTQG; sắp xếp, bố trí, sử dụng nguồn nhân lực theo vị trí việc làm, đào tạo, bồi dưỡng, luân chuyển, chuyển đổi vị trí công tác nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ công chức, viên chức của ngành DTQG đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn mới.

Thứ sáu, tổ chức bộ máy DTQG được bố trí ở trung ương và các khu vực, địa bàn chiến lược trong cả nước đảm bảo sẵn sàng đáp ứng yêu cầu khi có tình huống đột xuất, cấp bách xảy ra. Rà soát, sắp xếp kiện toàn tổ chức bộ máy DTQG, đảm bảo tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

Tài liệu tham khảo:

1. Luật Dự trữ quốc gia số 22/2012/QH13 ngày 20/11/2012 và các văn bản hướng dẫn thi hành;
2. Luật Quy hoạch số 21/2017/QH14 ngày 24/11/2017 và các văn bản hướng dẫn thi hành;
3. Thủ tướng Chính phủ (2011), Quyết định số 94/QĐ-TTg ngày 17/01/2011 phê duyệt quy hoạch tổng thể hệ thống kho DTNN đến năm 2020;
4. Thủ tướng Chính phủ (2018), Quyết định số 995/QĐ-TTg ngày 09/8/2018 về việc giao nhiệm vụ cho các Bộ tổ chức lập quy hoạch ngành quốc gia thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050;
5. Thủ tướng Chính phủ (2024), Quyết định số 305/QĐ-TTg ngày 12/4/2024 phê duyệt Chiến lược phát triển DTQG đến năm 2030.

Thông tin tác giả:

Trần Quốc Thao - Vụ trưởng Vụ Kế hoạch (Tổng cục Dự trữ Nhà nước)
Email: tranquocthao@gdsr.gov.vn